

PRESSEMEDDELELSE NR. 181/23

Luxembourg den 28. november 2023

Domstolens dom i sag C-148/22 | Commune d'Ans

Forbud mod religiøse symboler på en arbejdsplads: En offentlig forvaltning kan beslutte at forbyde samtlige sine ansatte at bære sådanne symboler

De nationale domstole skal kontrollere, om de trufne foranstaltninger forener religionsfriheden med de legitime formål, der ligger til grund for dette forbud

Med henblik på at indføre et fuldstændigt neutralt forvaltningsmiljø kan en offentlig forvaltning forbyde, at der på arbejdspladsen bæres nogen form for synligt symbol, der afslører filosofiske eller religiøse overbevisninger. En sådan regel er ikke diskriminerende, hvis den anvendes generelt og udifferentieret på samtlige ansatte i denne forvaltning og er begrænset til, hvad der er strengt nødvendigt.

En ansat ved Commune d'Ans (Ans kommune, Belgien), der hovedsageligt udfører sine funktioner som kontorchef uden nogen kontakt med brugerne af den offentlige forvaltning, fik forbud mod at bære det islamiske hovedtørklæde på sin arbejdsplads. I forlængelse heraf ændrede kommunen sit arbejdsregulativ, og den pålægger nu sine ansatte at overholde en streng neutralitet: Enhver form for omvendelsesaktivitet er forbudt, og det er forbudt enhver ansat, herunder dem, der ikke er i kontakt med borgerne, at bære iøjnefaldende symboler på et ideologisk eller religiøst tilhørsforhold. Sagsøgeren i hovedsagen havde anlagt søgsmål med påstand om, at det blev fastslået, at hendes religionsfrihed var blevet tilsidesat, og at hun var offer for forskelsbehandling.

Tribunal du travail de Liège (arbejdsretten i første instans i Liège, Belgien), som skal pådømme sagen, ønsker oplyst, om den strenge neutralitetsregel, som kommunen har opstillet, giver anledning til forskelsbehandling i strid med EU-retten ¹.

Domstolen svarer, at en **streng neutralitetspolitik**, som en offentlig forvaltning opstiller over for sine ansatte med henblik på inden for denne forvaltning at indføre et fuldstændigt neutralt forvaltningsmiljø, **kan anses for at være objektivt begrundet i et legitimt mål**. Det er lige så berettiget, at en anden offentlig forvaltning træffer et valg til fordel for en politik, der indebærer en generel og udifferentieret tilladelse til at bære synlige symboler på bl.a. filosofiske eller religiøse overbevisninger, herunder i kontakterne med brugerne, eller et forbud mod at bære sådanne symboler, der begrænses til situationer, som indebærer sådanne kontakter.

Hver medlemsstat og enhver indenstatslig enhed råder nemlig inden for rammerne af sine kompetencer over en skønsmargen ved udformningen af den neutralitet i den offentlige forvaltning, som den ønsker at fremme på arbejdspladsen **på baggrund af den særlige sammenhæng, som den indgår i**. Dette mål skal dog forfølges **sammenhængende og systematisk**, og de foranstaltninger, der vedtages for at nå det, skal begrænses til det **strengt nødvendige**.

Det påhviler de nationale retter at efterprøve, at disse krav overholdes.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstv. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse. Denne afgørelse er på tilsvarende måde bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen og et eventuelt resumé](#) af dommen offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127.

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎(+32) 2 2964106.

Følg Domstolen online!

¹ Rådets [direktiv 2000/78/EF](#) af 27.11.2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv.